

Online dialoogsessie voor inwoners over het opwekken van de duurzame energie in de Achterhoek | Antwoorden op vragen in chats

Datum en tijd:

10+11 feb 2021 | 19.30-21.30

Afzender:

Projectorganisatie RES Achterhoek

Vooraf

De vragen die gesteld werden in de chats, zowel tijdens de plenaire gedeeltes als tijdens de deelsessies op 10 en 11 februari 2021, zijn in dit document geclusterd weergegeven en beantwoord.

Inleiding

Met de RES worden afspraken uit het landelijke Klimaatakkoord ingevuld. Deze afspraken houden in dat voor de productie van duurzame energie door windturbines of zonnepanelen per RES-regio (30 regio's in totaal) voor het eigen grondgebied wordt nagegaan hoe en waar de toekomstige productie van duurzame energie het beste kan plaatsvinden. Binnen dit kader wordt de RES ontwikkeld. Dit naast de productie van duurzame energie door bijvoorbeeld windturbines op zee en andere lange termijn oplossingen. Hieronder valt de optie 'kernenergie' die op landelijk niveau weer in beeld lijkt te komen. Goed om te weten: de RES gaat dus niet over energiebesparing, kleinschalig zon-op-dak en overige duurzame maatregelen. [Meer over de RES Achterhoek >>](#)

Bovenstaande inleidende tekst geeft antwoord op onderstaande vragen:

- Kijken we voor de productie van duurzame energie ook over de grens? Duitsland heeft overcapaciteit. Grote kans voor de Achterhoek.
- Waarom wordt wind niet maximaal op zee gepland en zon in het oosten van het land?
 - [Lees hier ook het antwoord van NP RES >>](#)
- Is er wel nagedacht over andere alternatieven dan zon op land en hoge windmolens. Vastpinnen aan die twee is toch niet echt de oplossing voor de lange termijn?
- Waarom wordt er niet over kernenergie gedacht?

Veel boeren/landeigenaren worden benaderd door projectontwikkelaars. Hoe kijken de gemeentes tegen deze ontwikkeling aan?

Gemeenten hanteren momenteel een zogenaamde uitnodigingsplanologie. Behoudens enkele uitsluitingsgebieden staat het ontwikkelaars vrij om initiatieven te ontwikkelen waarbij ze aan diverse inpassingscriteria zijn gebonden. De benadering van boeren past bij hoe de gemeenten momenteel de ontwikkeling van duurzame energie zien.

Hoe gaan de projectontwikkelaars om met de beperkingen van de netstructuur?

Projectontwikkelaars kiezen het liefst die locaties binnen de door gemeenten opengestelde gebieden waar de aansluitkosten op het netwerk zo laag mogelijk zijn.

Wie bepaalt wat betaalbaar is? Laat je niet vooraf beperken door het budget. Maak inzichtelijk wat het kost en maak dan de keuze.

Kosten zijn (ook) een criterium op basis waarvan alternatieven voor de toekomstige energievoorziening via wind en zon worden verkend. Maar ook onder meer landschap, snelheid van realisatie van duurzame energie en andere criteria spelen een rol. In de uiteindelijke keuze voor een alternatief kan het zijn dat de kosten wat betreft netwerkinvesteringen hoger zijn dan strikt noodzakelijk, omdat het alternatief andere voordelen bevat die voor de Achterhoek die belangrijker worden geacht.

Waarom wordt onze opgewekte duurzame energie uit de RES niet voor Nederland gebruikt, maar verkocht aan buitenlandse bedrijven?

De duurzame energie wordt niet verkocht aan buitenlandse bedrijven. De energie wordt ingezet voor de Nederlandse maatschappij met alle bedrijven, organisaties en inwoners die daar zijn gevestigd.

Wat is de Achterhoekse maat qua hoogte van een windturbine?

Dit is niet precies aan te geven. Kern is dat binnen dit alternatief de voorkeur wordt gegeven aan windturbines die lager zijn dan de modernste molens met de grootste opwekvermogens.

Op grond van welke berekening komt men in de RES aan 1,35 TWh? Is dat voldoende, mochten we massaal overstappen op eigen warmtepompen?

De 1,35 TWh is gelijk aan de afspraken die de Achterhoekse gemeenten hebben gemaakt met het Akkoord van Groenlo. Deze hoeveelheid is onvoldoende om aan de eigen Achterhoekse energievraag te voldoen indien massaal wordt overgestapt naar warmtepompen

Is de 1,35 TWh gebaseerd op het aantal inwoners of anderszins?

Deze hoeveelheid is gebaseerd op aannames in het Akkoord van Groenlo. Bij de doelstelling om energieneutraal te zijn in de gebouwde omgeving en een aanname over het verloop van energiebesparing hoorde deze hoeveelheid van energieopwekking.

Er zijn nog wel meer alternatieven. Waarom de turbines niet tijdelijk? Over 20 jaar zijn er veel meer mogelijkheden.

Windturbines worden veelal voor 25 jaar maximaal vergund. Daarna moeten ze verwijderd worden door de exploitant.

Het huidige bod voor de productie van duurzame energie van 1,35 TWh is toch een concept-bod?

Strikt genomen is het bod een concept-bod omdat het in de concept-RES Achterhoek is opgenomen. Omdat het bod een 1 op 1 doorvertaling is van bestaand beleid in de Achterhoek wordt hier naar verwachting echter niet van afgeweken.

Wat is het democratisch mandaat van de RES?

De RES is een samenwerkingsverband van 8 Achterhoekse gemeenten, provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en netbeheerder Liander. Er is geen zelfstandige organisatie 'RES'. 'De RES' heeft daarmee geen enkel democratisch mandaat. De gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap moeten als democratisch gekozen organen besluiten over de

inhoud van hun Regionale Energiestrategie. Het zijn deze organisaties die samen de Regionale Energiestrategie opstellen. [Lees verder >>](#)

Hoeveel is 1TWh in huishoudens per jaar?

Het gemiddelde verbruik van één huishouden in Nederland is ongeveer 3.500 kWh per jaar. Afgaande op dat gemiddelde verbruik gebruiken ongeveer 286.000 huishoudens gezamenlijk 1,0 TWh per jaar.

Is de landelijke doelstelling van 35 TWh al niet gehaald?

Nee. In de media zijn berichten verschenen dat dit al het geval zou zijn. Dit is niet correct. De ervaring is namelijk dat het voorkomt dat een deel van alle voorgenomen projecten afvalt voordat ze daadwerkelijk worden gerealiseerd, soms ten gevolge van juridische procedures. In het Klimaatakkoord is naar de ruimtelijke uitvoerbaarheid gekeken en is bewust gekozen voor een behapbare opgave, deels vanwege ervaringen uit het verleden, deels omdat de RES-systematiek zich ook nog moest ontwikkelen. Er blijven bovendien nog de nodige afwegingen te maken, denk aan de netcapaciteit, betrokkenheid van inwoners en impact op de natuur. Ook onderzoeken die uiteindelijk bij concrete projecten uit de pijplijn gedaan moeten worden, kunnen leiden tot andere uitkomsten en afwegingen. Daarom is in het Klimaatakkoord afgesproken uit te gaan van enige 'overprogrammering'. Dit geeft ruimte om deze afwegingen te maken. Met andere woorden: er valt dan nog wat te kiezen. [Lees verder >>](#)

'Zon op dak', is dat ook inclusief de panelen op daken van particulieren?

Nee. Alleen opstellingen van maar dan 15 kWp (kilo Watt piek) worden meegeteld.

Wat als de andere regio's meer dan voldoende TWh realiseren, moeten wij dan ook?

Ja, Op opgave is om met elkaar de doelstelling te halen. [Lees verder >>](#)

Wat is de kans dat op korte termijn deze onderstations vergroot gaan worden?

Anders dan enkele kleinere aanpassingen is die kans niet zo groot. Door het huidige gemeentelijke beleid zijn initiatieven op veel locaties mogelijk. Dat maakt het voor netbeheerder Liander lastig om proactief te investeren in onderstations.

Wie beslist over de drie alternatieven en het definitieve alternatief?

De bestuurders rekening houdend met de geluiden uit de dialoogsessies, landelijke afspraken en hun verantwoordelijkheid als portefeuillehouder. Daarbij worden ook diverse besluitvormingscriteria gehanteerd.

Wat is nu precies de status van het voorkeursalternatief RES en de voorkeur van een gemeente?

Het product RES 1.0 is een strategische verkenning rond de toekomstige voorziening in duurzame energie in de Achterhoek. Het is aan de gemeenteraden om besluiten of en hoe de resultaten van de verkenning in het gemeentelijke beleid worden verwerkt.

Bepaalt Liander niet wat waar komt?

Nee. Netbeheerder Liander is slechts een van de partijen die de Regionale Energiestrategie opstellen.

Elke regio moet zijn eigen energiebroek ophouden. Maar waar vindt een afweging wind op zee, zon op land plaats?

Die afweging vindt op Rijksniveau plaats.

Komt er een gezamenlijke MER voor de Achterhoek of gaat elke gemeente dat apart doen? Dat laatste heeft als nadeel dat het mogelijk is dat alle windmolens op de gemeentegrenzen komen te staan.

Dit moet nog worden bepaald. [Lees verder >>](#)

Hinder (van windturbines) wordt enkel getoetst aan de eisen uit het activiteitenbesluit. Dit terwijl dit zeker niet de geluidhinder van omwonenden voorkomt. En voor laagfrequent geluid bestaat überhaupt geen regelgeving. Hoe kunnen dit soort zorgen die zeer veel bewoners van de Achterhoek en Nederland hebben, serieus afgewogen worden? Wat kan de RES hier in een nadrukkelijk advies (als geluid van de bewoners) betekenen naar de Rijksoverheid en naar de verschillende gemeentes?

De Nederlandse geluidsnormen zijn in de praktijk maatgevend voor de minimale afstand die windturbines tot woningen en andere geluidgevoelige objecten moeten aanhouden. Die normen sluiten hinder niet uit, maar stellen er een limiet aan. Voor snelwegen bestaan geluidsnormen waaraan wordt voldaan; stellen dat omwonenden geen geluidhinder ervaren is onterecht. Naar de bijdrage van laagfrequent geluid aan de hinder is veel wetenschappelijk onderzoek gedaan zonder een duidelijke eensluidende uitkomst over de (extra) hinder die door laagfrequent geluid wordt veroorzaakt.

In 2018 heeft de WHO nieuwe richtlijnen voor omgevingsgeluid gepubliceerd. Naar aanleiding daarvan onderzoekt het RIVM, het gezaghebbende onderzoeksinstituut dat de Nederlandse overheid adviseert, mogelijkheden voor verbetering Nederlands geluidbeleid. Het eerste kwartaal van 2021 brengt het RIVM een factsheet over geluidseffecten van windturbines uit. [Lees verder >>](#)

Het is aan de wetgever om op basis daarvan al dan niet andere normen voor geluid van kracht te laten gaan. De plaatsing van windturbines moet altijd aan de bestaande wet- en regelgeving voldoen. 'De RES' is geen organisatie en kan de rijksoverheid of gemeenten dus niet adviseren. Het zijn de gemeenten zelf die de RES opstellen, samen met de provincie, het waterschap en Liander.